

Σταγόνα στον
ωκεανό των
προβλημάτων
η κρατική
βοήθεια στους
σεισμοπαθείς

Του ΣΠΥΡΟΥ
ΦΡΕΜΕΝΤΙΤΗ
Φωτ.: ΠΑΝΟΣ
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Άστεγοι στα Ρίχτερ

Η άμεση επέμβαση της κρατικής μηχανής τις πρώτες ώρες του σεισμού σκόνταψε στα «Ρίχτερ» της γραφειοκρατίας.

Δοκιμάζεται η ψυχική αντοχή των πληγέντων περιμένοντας να περάσουν για αυτοψία τα συνεργεία των μηχανικών, αλλά και μετά στομιωγμένοι στην ουρά της τράπεζας για το τριχίλιario. Ακόμη κι αυτή η διαδικασία σκόνταψε σε επιπλέον χαρτιά που ζητούσαν οι τράπεζες από εκείνους που τα σπίτια τους κρήνησαν κατεδαφιστέα (προβλέπεται πρόσθετο επίδομα 10.000 ευρώ).

■ «Μας ρωτούν οι δημοσιογράφοι πώς νιώθουμε. Τι να αισθανθούμε; Πόνος, απελπισία, μοναξιά. Λες κι έχει πέσει κατάρα στον τόπο μας» μας είπε ο Γεώ. Παπανικολάου, κάτοικος του χωριού Φώσταινα.

Δάνεια επί δανείων

Δεν χρειάζεται να ψάξεις πολύ για να ανακαλύψεις παιχνίδια της μοίρας, που παίζει η «κακιά στιγμή» με τους ανθρώπους. Τι να του πεις, όταν μαθαίνεις ότι το σπίτι του, που καταστράφηκε το 1993 με το σεισμό της Πάτρας, τώρα δεύτερη φορά βγήκε «κόκκινο»;

«Σε δυο χρόνια θα ξεφλούσα το παλιό δάνειο, τώρα αντέχω να πάρω και νέο;» αναρωτιέται με παράπονο.

■ Δέκα χιλιάδες άστεγους άφησε πίσω του ο σεισμός. Τα μισά σπίτια από τα περίπου 4.500 που ελέγχθηκαν χαρακτηρίστηκαν «μη κατοικήσιμα». Ορισμένα ίσως επισκευαστούν, αλλά τα περισσότερα

θα κατεδαφιστούν.

Ένα από αυτά είναι και το σπίτι του 85χρονου Δημ. Τόγια, συνταξιούχου αγρότη. Τον «ανακάλυψαν» τα τηλεοπτικά συνεργεία και τις πρώτες μέρες του σεισμού είχε γίνει το πρόσωπο των «πρωινάδικων» ελπίζοντας όπως μας είπε ο ίδιος ότι «θα συγκινηθεί ο πρωθυπουργός και θα δώσει λύση». Σ' αυτή την ηλικία κατέληξε να κοιμάται σε ένα ράντζο κάτω από τη μουριά της αυλής του. «Δεν με βαστούν τα

πόδια να πάω πουθενά», λέει.

■ Στα ερείπια του σπιτιού που κατέρρευσε και παραλίγο να στοιχίσει τη ζωή στη μικρή 10χρονη από την Αλβανία που σώθηκε χάρη στην επέμβαση της ΕΜΑΚ, η γιαγιά της ψάχνει με δάκρυα στα μάτια, μήπως και κάτι διασώσει.

■ Την ίδια ώρα η κρατική μέριμνα κινείται στους ρυθμούς της: Απεστάλησαν στα σεισμόπληκτα χωριά προς το παρόν 50 κοντέινερ, για να τακτοποιηθούν οι πρώτες οικογένειες.

Οι ξεχασμένοι του χθες και του αύριο

Τι θα έχει γίνει μετά από 10 μήνες για τους σεισμοπαθείς της Πελοποννήσου, δεν ξέρουμε. Μπορούμε, όμως, να το φανταστούμε, αν δούμε τι έχει γίνει μέχρι σήμερα για τους πυρόπληκτους της ίδιας περιοχής.

– 170 εκατ. ευρώ, βρίσκονται «κοιμημένα» στο Ταμείο Αρωγής, και δεν έχουν φθάσει στους δικαιούχους.

– Ο ΕΛΓΑ είχε δεσμευτεί ότι οι ζημιές στις καλλιέργειες θα είχαν εκτιμηθεί μέχρι αρχές Μαΐου, όμως φτάσαμε μέσα Ιουνίου και ακόμη είναι άγνωστο πότε θα ολοκληρωθούν.

– Για τις 630 επιχειρήσεις, που καταστράφηκαν ολοσχερώς από τις πυρκαγιές, υπουργική απόφαση προβλέπει αποζημίωση μόνο κατά 30%, ποσοστό που δεν ικανοποιεί βέβαια τους δικαιούχους. Όπως ήγει ο νομάρχης Ηλείας Χ. Καφύρας, «το ποσό έπρεπε να καλύπτει το 100% της ζημιάς».

– Το Φεβρουάριο σταμάτησε αιφνιδιαστικά η χορήγηση ζωτροφών στους 2.250 κτηνοτρόφους, παρ' ότι όλοι συμφωνούν ότι έπρεπε να συνεχιστεί για τουλάχιστον ακόμη ένα χρόνο. Πολλοί κτηνοτρόφοι, αναγκάζονται πλέον να αφήνουν τα ζώα τους να βόσκουν στα... καμένα.

– Μετά τις πυρκαγιές, είχε δοθεί εξαμηνιαία αναστολή χρεών των επιχειρήσεων στις τράπεζες, στην οποία δεν χορηγήθηκε παράταση. Ηδη, έχουν ξεκινήσει πλειστηριασμοί. Οι τρεις πρώτοι έγιναν στη Ζαχάρω.

ΤΑΣΟΣ ΤΣΑΚΙΡΟΓΛΟΥ

Το ασήκωτο δρομολόγιο των σεισμόπληκτων

Το φορτηγό που ξεκίνησε το μεσημέρι της προηγούμενης Τρίτης να κατεβαίνει φορτωμένο με μικρή ταχύτητα το φιλόδοξο δρόμο της Βάλμης δε μετέφερε απλά μπάζα. Θρυμματισμένες ζωές μετέφερε. Φωτογραφίες, ρούχα, διαλυμένα έπιπλα, πισιακά, ανακατεμένα με πέτρες.

Ήταν το πρώτο «ασήκωτο» δρομολόγιο που φόρτωσαν οι κάτοικοι της Βάλμης αρχίζοντας να κατεδαφίζουν μόνοι τα κατεστραμμένα σπιτικά τους.

□ «Έχεις φανταστεί πλεβέντη μου το σπίτι σου κι όλα σου τα υπάρχοντα να έχουν μετατραπεί σε ένα σωρό από μπάζα;» μας είπε ο 67χρονος Θαν. Βηλασόπουλος. Ήταν το σπίτι του πρώτου κατοίκου όπου άρχισε η μπουληντόζα να δουλεύει. Γύρω του, σαν δίχτυ προστασίας για να του συμπαρασταθεί, είχε μαζευτεί όλο το χωριό. Μήπως άραγε αυτοί ήταν σε καλύτερη μοίρα; Ήξεραν ότι μετά το σπίτι

του θανάσου θα ήταν η σειρά του δικού τους. Μόνο τέσσερα σπίτια έμειναν αλώβητα από τα 55 του χωριού.

Συναισθήματα που δύσκολα αποτυπώνονται. Κι ένα πλάκωμα στο στήθος που

Οι κόποι και τα ενθύμια μιας ολόκληρης ζωής, που χάθηκαν σε δευτερόλεπτα

ίσως μόνο ένας άηλιου τύπου «σεισμογράφος» θα μπορούσε να καταγράψει.

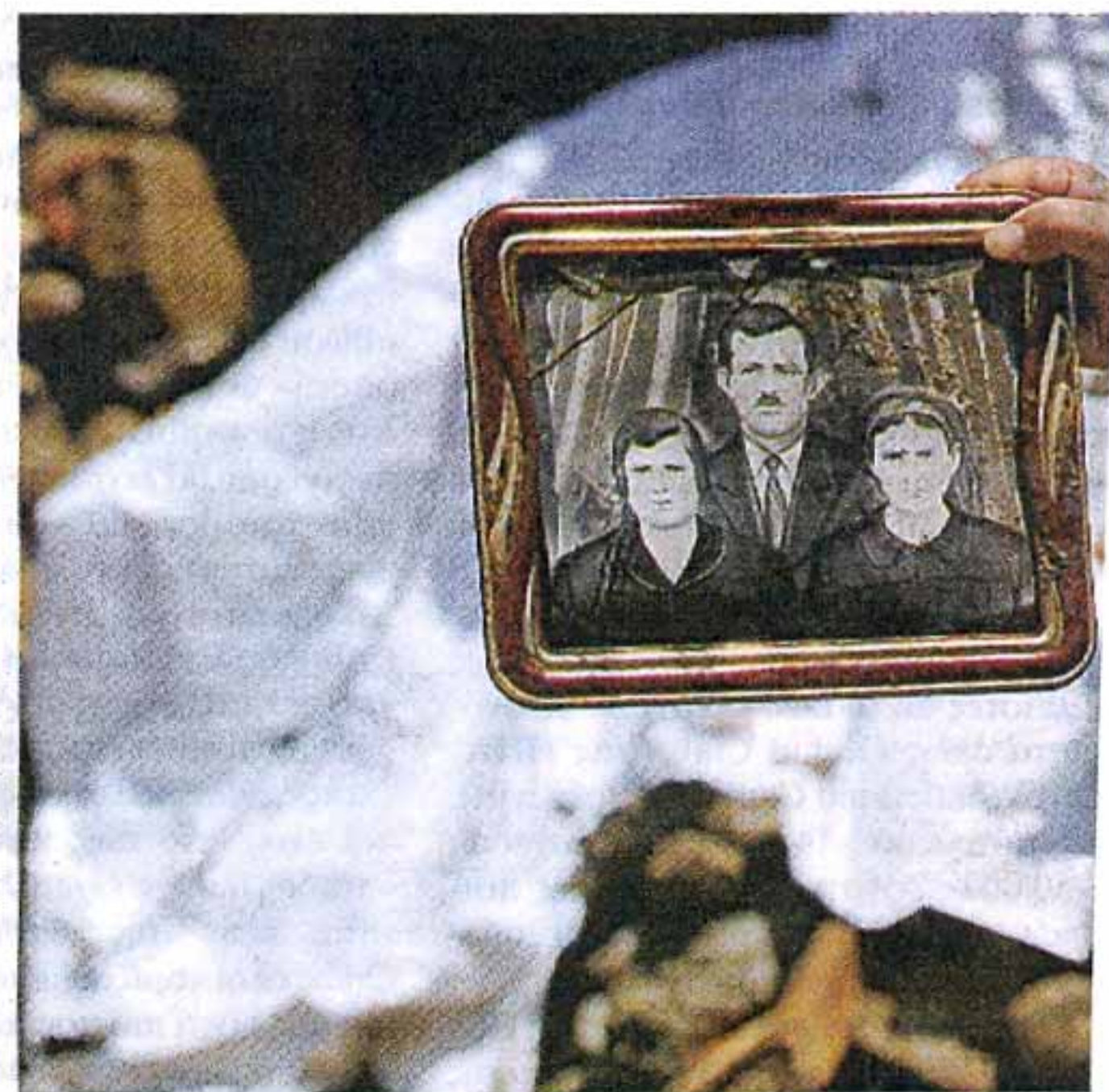
□ «Είμαι τυχερός που ο σεισμός δεν με βρήκε μέσα γιατί θα ήμουν τώρα νεκρός. Νιώθω τρομερό πόνο γιατί το σπίτι αυτό που με δένει με τη γη μου, με τους γονείς μου, με τα αδέρφια μου δεν υπάρχει πια» έλεγε κοιτάζοντας τα ερείπια.

Τα μάτια του έλαμψαν όταν πάνω στα

χαλάσματα, ανάμεσα στις πέτρες και τα δοκάρια, εκεί που ηογικά ήταν το ξύλινο πάτωμα, διέκρινε μια μισοπλακωμένη φωτογραφία. Ήταν ο πατέρας, η μάνα και η γιαγιά του. Απορήσαμε με την ευκινησία του. Ανέβηκε κυριολεκτικά στο κενό, πάτησε πάνω στις ετοιμορόπες πέτρες για να σώσει μια... φωτογραφία.

□ «Μέσα σε αυτό το σπίτι γεννήθηκα, εδώ μεγάλωσα, το χτίζαμε κουβαλώντας πέτρες στην πλάτη, δεν έχω όμως τώρα αποθέματα ψυχής για να το ξαναχτίσω» λέει και η ματιά του πλανάται στην κληματαριά και στις ημεριές της αυλής του. «Δεν θα τους αφήσω να μου χαλάσουν τα δέντρα. Κάτι πρέπει να μείνει για να μου θυμίζει το πατρικό μου. Αν δεν μας βοηθήσουν να ξαναχτίσουμε το χωριό μας, δε θα χτίσει κανείς μόνος του κι όλοι θα φύγουν. Κάθε φτωχός και μοίρα του...».

Σ. ΦΡΕΜ.

Η φωτογραφία με τη μητέρα, τον πατέρα και τη γιαγιά, που έβγαλε ο 67χρ

της γραφειοκρατίας

αγόνα στον ωκεανό των οβλημάτων...

Στην Κάτω Αχαγιά, που χτυγήθηκε από το σεισμό, σπίτια, μύρια κτίρια και τράπεζες έγιναν υποστεί ανεπανόρθωτες καταστροφές. Ακόμη και το ημαρχείο κρίθηκε «κόκκινο».

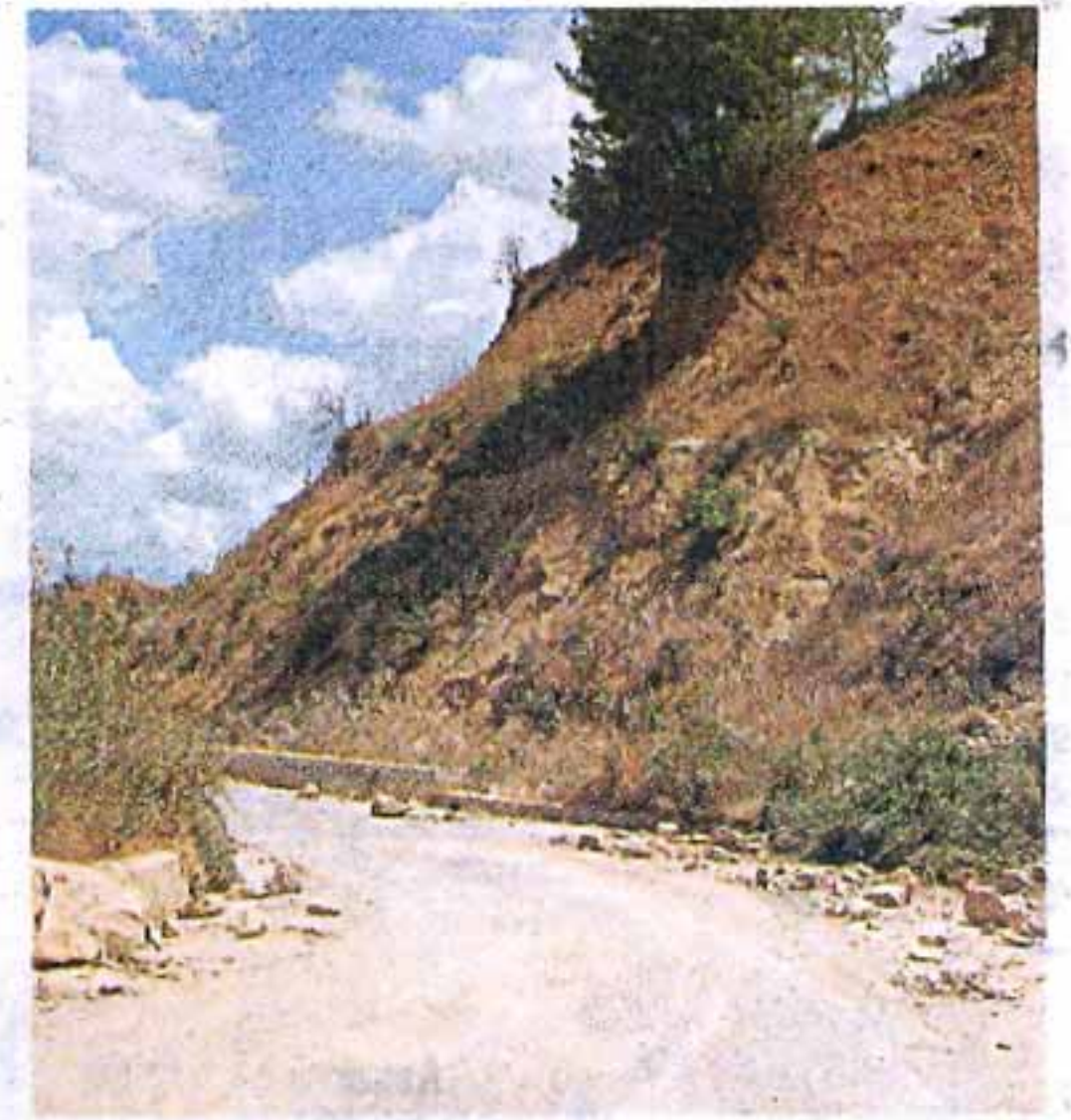
Οι έμποροι δηλώνουν κατεστραμμένοι και περιμένουν ν'κούσουν από την πολιτεία μέτρα για να ανακάμψουν. Οι δήμαρχοι Αχαΐας και Ηλείας ζήτησαν να υλοποιηθεί στην καταπονημένη περιοχή της βορειοδυτικής Πελοποννήσου σχέδιο ανασυγκρότησης προϋπολογισμού 300 εκατ. ευρώ.

«Φοβάμαι να γυρίσω»

■ Στα χωριά της Ωλενίας (Χαλαραγή, Σαντομέρι και Πόρτες) οι κάτοικοι ειδοποιήθηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια υπό το φόβο των κατολισθήσεων, αλλά το μεσημέρι της Τετάρτης τους ενημέρωσαν να επιστρέψουν. «Φοβάμαι να γυρίσω πίσω στο σπίτι με την οικογένειά μου, όταν ξέρω ότι κυλούν βράχια από το βουνό. Προτιμώ να κοιμηθώ στη σαγηνή του καταλισμού» μας είπε ο Κ. Μακρής, πατέρας δύο παιδιών.

■ Ακατάλληλο κρίθηκε και το νερό σε 14 χωριά της Αχαΐας. Σύμφωνα με το νομάρχη Δ. Κατωκόπουλο, «ειδοποιήθηκαν οι κάτοικοι να πίνουν μόνο εμφιαλωμένο που τους μοιράζουμε, μέχρι να διαπιστώσουμε αν η μόλυνση είναι περιστασιακή».

Δείγματα νερού από τις σεισμόπληκτες περιοχές θα πάρει τις επόμενες μέρες το ΙΓΜΕ για να εξετάσει την τυχόν μικροβιολογική επιβάρυνση.

Προσοχή στις κατολισθήσεις

Οικισμοί και χωριά που βρίσκονται σε μια περιοχή πενήντα τετραγωνικών χιλιομέτρων στην Ηλεία και τη νότια Αχαΐα κινδυνεύουν από κατολισθήσεις. Στα χωριά Σανταμέρι και Πόρτες η απειλή είναι προ των πυλών. Το φαινόμενο θα ενταθεί το επόμενο διάστημα ακόμη κι αν καταβληθεί η σεισμική δραστηριότητα, εκτιμούν οι γεωλόγοι, και προειδοποιούν ότι πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα για τις κατοικημένες περιοχές.

◆ Η «Κ.Ε.» μίλησε με τον καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών Ε. Λέκκα, η ερευνητική ομάδα του οποίου βρέθηκε μετά το σεισμό στην περιοχή και ξεκίνησε πεπονημένη μελέτη και καταγραφή όλων των γεωλογικών επιπτώσεων.

«Στο νομό Ηλείας έχουν καταγραφεί 375 κατολισθήσεις και οι περισσότερες είναι καινούριες», μας δήλωσε ο καθηγητής. «Είναι περιοχές που τα κατολισθητικά φαινόμενα είτε προέκυψαν άμεσα μετά το σεισμό είτε γεννήθηκαν επειδή χάθηκε το δάσος λόγω της πυρκαγιάς και τα εδάφη είναι εκτεθειμένα στην απασάθωση και τη διάβρωση».

Επιστημονικές γεωλογικές για τα χωριά του όρους Σχολλή που κινδυνεύουν

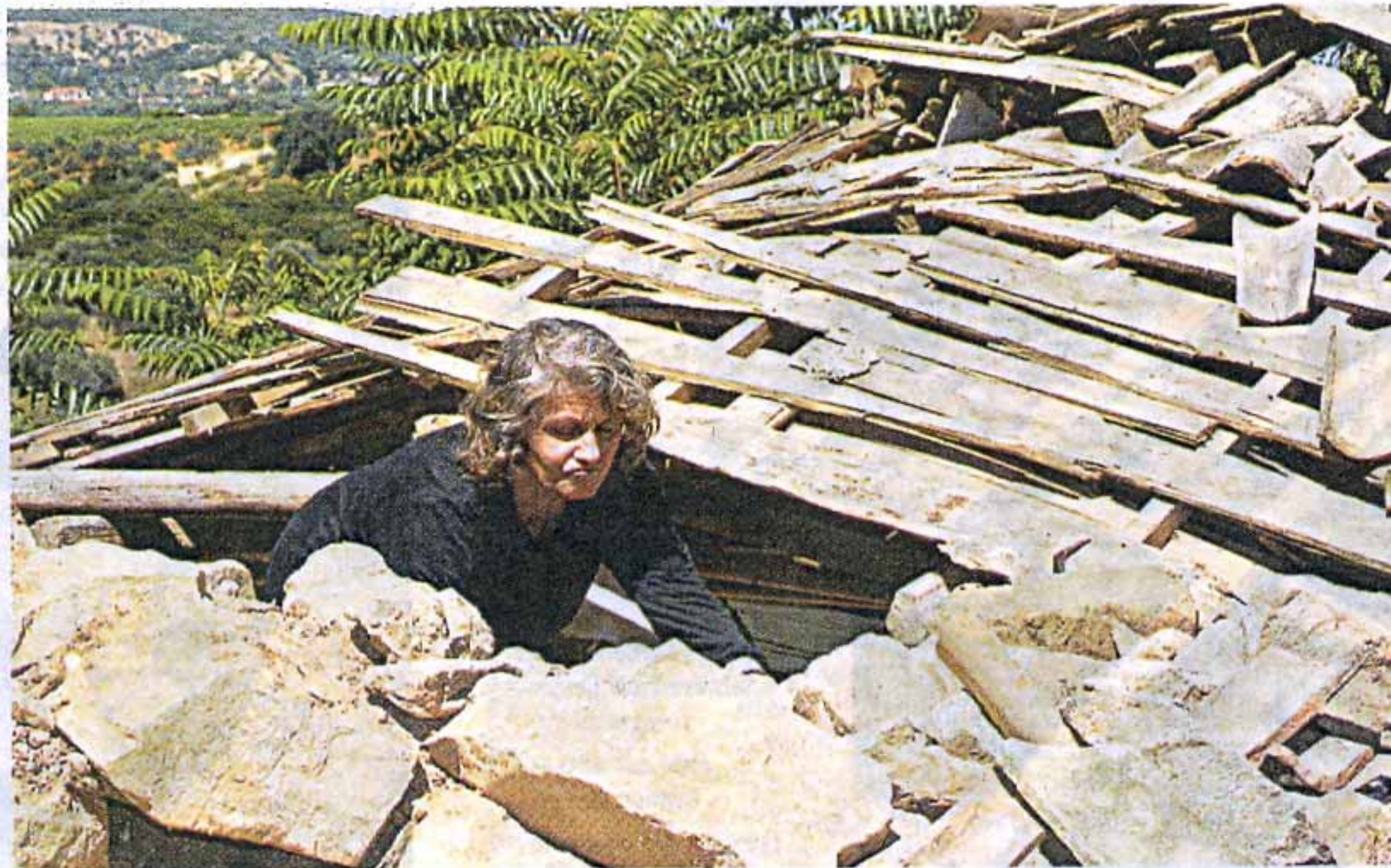
◆ Για τις τελευταίες κατολισθήσεις, από το Νοέμβριο η ομάδα Λέκκα είχε παραδώσει μελέτη στη νομαρχία Ηλείας. «Δεν δημοσιολογήθηκε, όμως, μέχρι σήμερα κανένα έργο από το ΥΠΕΧΩΔΕ» μας επισήμανε ο συντάκτης της μελέτης.

«Τι έχει συμβεί σήμερα μετά το σεισμό;», τον ρωτήσαμε: «Οι πυρκαγιές άφησαν εκτεθειμένο το ανάγλυφο, με αποτέλεσμα όταν έγινε ο σεισμός να υπάρξει αυξημένη αστάθεια και να εκδηλωθούν οι κατολισθήσεις. Ουσιαστικά η πυρκαγιά ήταν το αίτιο, ο σεισμός όμως ήταν η αφορμή εκδήλωσης».

◆ Εντοπίστηκαν τουλάχιστον 20 νέες θέσεις κατολισθήσεων. Αυτά τα σημεία ήταν στην ευρύτερη περιοχή του όρους «Σχολλής» και στα χωριά Σανταμέρι, Παναγιά, Πόρτες και Χαλαραγή. «Κινδυνεύουν αυτά τα χωριά», προειδοποίησε ο καθηγητής γεωλογίας. «Είδαμε κομμάτια βράχων σε οριακή ισορροπία, τα οποία μοιραία θα αποκολληθούν ακόμη κι αν δεν γίνει ένας ισχυρός μετασεισμός».

◆ Πρόκειται για ένα μορφολογικό ανάγλυφο που αποκαλείται «γαυροβού». Είναι ένας τεράστιος ασβεστολιθικός όγκος από τον οποίο «ξεκόλλησαν» μεγάλα τεμάχια βράχων. «Υπάρχουν ογκόλιθοι της τάξεως των 50 τόνων, που αποσπώνται κι αν τυχόν υπάρχει οικισμός ή κάποιο έργο υποδομής ή δρόμος δεν υπάρχει περίπτωση να μην τα καταστρέψει» μας εξήγησε ο Ε. Λέκκας.

Σ. ΦΡΕΜ.

Θ. Βλασσόπουλος απ' τα μάζα.

Η γιαγιά της 10χρονης από την Αίθβανία, που σώθηκε χάρη στην επέμβαση των ΕΜΑΚ, ψάχνει μέσα στα ερείπια.

Τα ρήγματα της βορειοδυτικής Πελοποννήσου

Συνεχίζεται η μετασεισμική ακολουθία, κυρίως γύρω από το ρήγμα μήκους 25 χιλιομέτρων που φτάνει ως την Κάτω Αχαΐα, στο οποίο εντοπίστηκε το επίκεντρο των 6,5 Ρίχτερ της Ανδραβίδας. Όλα τα ρήγματα και η σεισμική προϊστορία της περιοχής αποτυπώνονται στους γεωτεκτονικούς χάρτες που έχουν γίνει για λογαριασμό του ΟΑΣΠ και είναι δημοσιευμένοι στην ιστοσελίδα του καθηγητή Γεωλόγος Ευθύμιος Λέκκας. Τα σεισμολογικά και γεωτεχνικά στοιχεία που προέκυψαν από τη σεισμική διεγερση, καθώς και η ένταση που είχε ο σεισμός σε κάθε περιοχή θα μελετηθούν κατά τους επόμενους 2-3 μήνες από τις ομάδες σεισμολόγων και γεωλόγων του Πανεπιστημίου Αθηνών και του ΟΑΣΠ.

ΠΗΓΕΣ:
 European-Mediterranean Seismological Centre (www.emsc.org)
 Ευθύμιος Λέκκας (www.elekkas.gr)
 Γεωδυναμικό Ινστιτούτο (www.gein.noa.gr)

Πέστε να

Της ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΛΙΝΑΡΔΟΥ

Οι δονήσεις της Αχαΐας «ξύπνησαν» και πάλι τις κόντρες των ειδικών για το γόπτρο και τα κονδύλια

Το «ματς» ξεκίνησε, πήρε και πάλι φωτιά όταν ο Εγκέλαδος χτύπησε την Ανδραβίδα. Οι δύο νεκροί, οι τραυματίες και οι ανυπολόγιστες ζημιές δεν κατάφεραν να περιορίσουν ένα ακόμη «άγριο» τηλεοπτικό παιχνίδι μεταξύ των σεισμολόγων. Είκοσι χρόνια τώρα, μετράμε μόνο αυτογκόλ. Τι προκαλεί την έντονη διαμάχη μεταξύ τους; Τα κονδύλια, ποια μέθοδος πρόγνωσης θα επικρατεί, το επιστημονικό γόπτρο, η φιλοδοξία ή όλα μαζί;

• Πάντως, ακόμη και ο Γ. Παπαδόπουλος, πρόεδρος της Επιτροπής Σεισμικού Κινδύνου, έχασε την ψυχραιμία του μιλώντας για «επιστήμονες που προωθούνται από πολιτικά κέντρα». Συνάδελφοί του χαρακτηρίζουν τουλάχιστον «άστοχη» τη δήλωσή του, την ώρα που δοκιμάζονται οι σεισμολόγοι. Αυτό επικαλείται και ο ίδιος, λέγοντας ότι θα μιλήσει «όταν περάσει η δύσκολη στιγμή».

• Ο Β. Ανδριανάκης, πρώην πρόεδρος του Οργανισμού Αντισεισμικής Προστασίας, θεωρεί «κακή» την τοποθέτηση του Γ. Παπαδόπουλου: «Ο πρόεδρος της Επιτροπής πρέπει να μη συμμετέχει σε υπαινιγμούς. Αν ο ίδιος δίνει πολιτική χροιά στο ζήτημα, τότε τι να πει ο κοσμάκης;»

Όλοι στο ίδιο πεδίο

Ο Β. Ανδριανάκης δεν αποδίδει τον καβγά στο «πάπλωμα» (ευρωπαϊκά κονδύλια, χρηματοδοτήσεις), αλλά στο ότι: «Οι σεισμολόγοι συνωστίζονται σε ένα στενό επιστημονικό πεδίο ως προς τις ερευνητικές δυνατότητες που παρέχει ο τομέας της σεισμολογίας». Ως εκ τούτου, αναγκαστικά στρέφονται στην πρόγνωση.

• Το επίμαχο σημείο είναι αν προβλέπεται ή όχι ένας σεισμός. Αν και ο Π. Βαρώτσος είναι εδώ κα χρόνια απών από την Επιτροπή Σεισμικού Κινδύνου από τα κονδύλια, τις τηλεοράσεις και τα πολιτικά κέντρα, παραμένει στο στόχαστρο. Τα σήματα του δημοσιοποιούνται εκ των υστέρων.

'ρθουν σεισμολόγοι!

Η 11άδα της Εθνικής Σεισμολόγων

Η «Εθνική σεισμολόγων» δίνει ένα ακόμη συναρπαστικό ματς με τον εαυτό της, με τον μέχρι προ τινος «παγκάτι» **Ε. Λάγιο** να προσπαθεί να εξασφαλίσει μία θέση στην ενδεκάδα. Ένα ανακωνικό μαρκάρισμα του **Γ. Παπαδόπουλου** παρ' ολίγον να τον ρηθίσει τον αγώνα. Αδιαφορώντας για την κίτρινη κάρτα του διαιτητή, απειθεί τους συμπαίκτες του ότι αν δεν ακολουθήσουν τους κανόνες του παιχνιδιού, θα κάνει αποκαθήψεις. «Και τι μας νοιάζει εμάς με!»; ξεσπά η κερκίδα. Ο **Α. Τσελέντης** διαμαρτύρεται στον διαιτητή ότι όλα γίνονται για την καρέκλα του Γεωδυναμικού, ο **Γ. Σταυρακάκης** σκύβει να

δέσει τα κορδόνια του, ενώ κάτω από το γκολπόστ, ο βετεράνος τερματοφύλακας **Π. Βαρώτσος** αναμένει τη λήξη του αγώνα για να συνεχίσει την προπόνηση στο δικό του γήπεδο με τη φιλική συμμετοχή των **Α. Τσελέντη** και **Γ. Χουλιάρη**. Πληροφορίες που θέλουν τον **Π. Παπαδημητρίου** να προπονηθεί μαζί του δεν επαληθεύονται. Ο **Π. Παπαζάχος** εμφανίζεται κουρασμένος, ο **Τάσιος** πέφτει κάτω με κράμπα και οι **Λέκκας-Παπανικολάου** προσπαθούν να καθυπακούσουν τους φιλάθλους. Έτσι κι αλλιώς, το γκολ (αυτογκόλ στην περίπτωση μας) θα το φάνε οι σεισμολόγοι.

ων όχι από τον ίδιο, αλλά από «φίλους» του. Στην περίπτωση της Ανδραβίδας, ο σεισμολόγος **Γ. Χουλιάρης** έσπευσε να το κάνει πριν καν εκδηλωθεί ο σεισμός.

- Κάτι ανάλογο έχει κάνει στο παρελθόν και ο **Γ. Παπαδόπουλος**. Στο πλαίσιο Διεθνούς Συνεδρίου για τις Φυσικές Καταστροφές στα Χανιά, δήλωνε πως ύστερα από κάθε ισχυρή σεισμική δόνηση στον Κορινθιακό, ακολουθεί σεισμός στο Ιόνιο. Όπως ανέφερε στην «Κ.Ε.» (Νοέμβριος '97) από την 5η Ιανουαρίου 1998 αναμενόταν σεισμός 5,8 της κλίμακας Ρίχτερ (με απόκλιση $\pm 0,7$ βαθμούς) στα Ιόνια νησιά και ποσοστό επαλήθευσης 80%!

- Αλλά και ο **Β. Παπαζάχος**, ο ομότιμος καθηγητής σεισμολογίας στο ΑΠΘ, έχει «προβλέψει». Στις 16 Δεκεμβρίου του 2002 ο Εγκέλαδος χτύπησε τα Κύθηρα. Την επομένη ο καθηγητής δηλώνει: «Προέβλεψα με ακρίβεια τον σεισμό. Με έκθεσή μου προς τον ΟΑΣΠ επτόξ από το επίκεντρο και το μέγεθος, εκτιμούσα ότι θα γίνει στις αρχές του 2002». Η δημόσια τοποθέτησή του δεν άρεσε. Τότε η συ-

γκυρία ήθελε τον **Β. Παπαζάχο** να είναι και πρόεδρος της Επιτροπής Σεισμικού Κινδύνου. Και ο σεισμολόγος **Δ. Παπανικολάου** το είχε ρίξει το «καρφί» του: «Τώρα, αν έστειλε τις δικές του εκτιμήσεις στον εαυτό του, δεν ξέρω».

- Ο **Γ. Σταυρακάκης** προτιμά να κρατά ουδέτερη στάση, όπως και ο **Θ. Λέκκας** που το 2004 πολιτεύθηκε με το ΠΑΣΟΚ στο νομό Καρδίτσας. Πάντως, τα σοβαρά κονταροχτυπήματα διαδραματίζονται κυρίως στα... «αποδυτήρια». Εκεί, μάλιστα, εκτοξεύονται και σοβαρές καταγγελίες που αναφέρουν για συγκεκριμένο επιστήμονα που πρόσφατα κατάφερε με «δόλιο» τρόπο να «φάει» -όπως μας είπαν- πρόγραμμα ύψους 700.000 ευρώ από άλλον συναδέλφο του!

Μπίζνες μέσω TV

Ωστόσο, δεν ενδιαφέρονται όλοι μόνο για τις επιδοτήσεις ή για την καρέκλα του διευθυντή του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου. Κάποιοι, παράλληλα με την πανεπιστημιακή έδρα, κάνουν business, παρέχουν συμβουλές τους σε επιχειρηματίες ή πολιτεύονται εξαγορώνοντας έτσι τις μετασεισμικές τηλεοπτικές εμφανίσεις.

- Ενδιαφέρον, πάντως, έχει ότι από τον πρόσφατο καβγά έγιναν γνωστές δύο ακόμη προβλέψεις.

Φυσικά, προκάλεσαν αντιδράσεις. Αυτή του **Ε. Λάγιου**, καθηγητή Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, που κατόπιν της «διαρροής» και των αντιδράσεων εμφανίστηκε «μουδιασμένος» και αυτή του καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών **Π. Παπαδημητρίου** για το σεισμό στην Ανδραβίδα. Μετά τις αντιδράσεις και ο ίδιος διευκρίνισε πως δεν είχε προλάβει να την καταθέσει στον ΟΑΣΠ.

- Έχει καταθέσει αρκετές μελέτες πρόβλεψης σεισμών. Μία από αυτές αφορούσε το σεισμό της Λευκάδας το 2003. Μετά το σεισμό και τη δημοσιοποίηση της πρόβλεψής του ακόμη και ο **Α. Τσελέντης** ως μέλος -τότε- της Επιτροπής Σεισμικού Κινδύνου και φίλος του **Π. Βαρώτσου**, δήλωνε: «Ουδείς "πρόβλεψη" είχε λάβει η επιτροπή για τη συγκεκριμένη περιοχή όπου σημειώθηκε ο σεισμός» (!).

Κάτι ανάλογο που υποστηρίζει τώρα ο **Γ. Παπαδόπουλος** ως πρόεδρος της Επιτροπής για την πρόβλεψη Βαρώτσου.

Μέσα σ' αυτό το θορυβώδες χάος με τις «κλυόμενες αντιδράσεις», το τοπίο αλλάζει συνεχώς. Σύμμαχοι γίνονται αντίπαλοι. Και παλαιοί αντίπαλοι προχωρούν σε συνεργασίες. Τι θα γίνει; Κανείς δεν μπορεί να το προβλέψει. Είναι κάτι σαν το σεισμό.

Με καυτή πατάτα που κανείς δεν θέλει να έχει στα χέρια του, μοιάζει η επιστημονική γνώση για την πρόβλεψη σεισμών. Να την αποφεύγει -εξετάζοντας μόνο τις σεισμολογικές μελέτες που υποβάλλονται για αξιολόγηση με επίσημο αίτημα- την εποχή της κυριαρχίας του Διαδικτύου, μοιάζει πλέον αναχρονιστικό.

Με ωκεανούς επιστημονικών δεδομένων να κυκλοφορούν ελεύθερα στον παγκόσμιο ιστό, οποιοσδήποτε θέλει μπορεί να αναζητήσει επιστημονικά δεδομένα. Συστηματικά το κάνουν ήδη, για παράδειγμα, οι μεγάλες ασφαλιστικές εταιρείες, που θέλουν να ξέρουν πόσο απειλούνται τα δεδομένα του σεισμικού κινδύνου στις περιοχές όπου υπογράφονται ασφαλιστικά συμβόλαια, εξηγεί ο **Κώστας Συνολιάκης**, καθηγητής Φυσικών Καταστροφών του Πολυτεχνείου Κρήτης. Το ίδιο θα μπορούσαν να κάνουν και οι κρατικοί φορείς.

ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΟ INTERNET

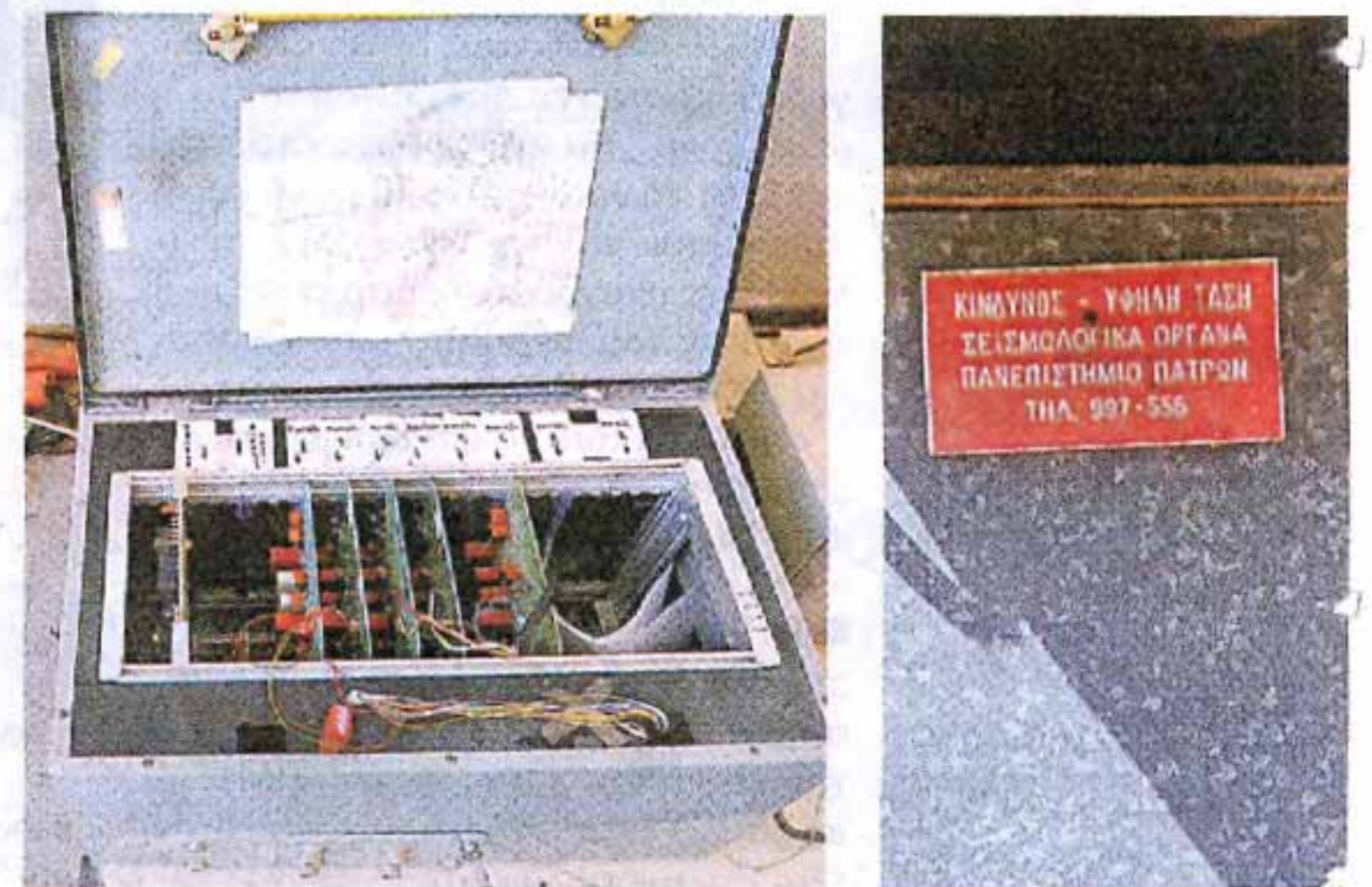
Καταιγισμός προβλέψεων για σεισμούς

«Η εποχή των επιτροπών που περιμένουν από μόνες τους να τους φέρουν προβλέψεις έχει περάσει», υποστηρίζει ο καθηγητής. «Μια σύγχρονη επιτροπή πρέπει να ενημερώνεται συνέχεια για την αξιοπιστία διαφόρων μεθόδων από την παγκόσμια εμπειρία και να επιλέγει και από μόνη της εκτιμήσεις Ελλήνων και ξένων που μπορεί να χρειάζονται περαιτέρω διερεύνηση. Στο Διαδίκτυο πάντα θα κυκλοφορούν και προβλέψεις "Νοστράδαρων". Ακόμη κι αυτές πρέπει να τις δέχεται μια τέτοια επιτροπή και να τις διαχωρίζει από τις σοβαρές».

Ο καθηγητής **Ευθ. Λέκκας** είναι ένας από τους λίγους Έλληνες που δημοσιεύει το σύνολο των ερευνών του στην ιστοσελίδα του. Από τον περασμένο Ιανουάριο διατηρεί και μπλογκ (reverse-faults.blogspot.com), όπου είχε συζητηθεί δημοσίως η φημολογία περί επικείμενου σεισμού.

Ο ίδιος πιστεύει ότι «είναι θεμελιώδες δικαίωμα και υποχρέωση του καθενός να δημοσιεύει ό,τι εξάγει από την έρευνα. Στην Ελλάδα, όμως, το πράγμα στρεβλώνει γιατί η Πολιτεία δεν έχει τη δυνατότητα να διαχειριστεί το θέμα. Οι πολιτικοί προτιμούν να ερίζουμε για το αν έπρεπε να δημοσιευτεί μια μελέτη αντί να ασχολούνται με την πρόληψη που θα έπρεπε να έχει προηγηθεί ώστε οι σεισμολόγοι στο Σανταμέρι να μην παραφραζούν σκηνές χωρίς πάτο».

ΑΓΓ. ΜΠΟΥΜΠΟΥΚΑ

Τα παρατηρητήρια του BAN στο Κάτω Καστρίτσι και στη Ροδινή Αχαΐας.

Νέα σήματα καταγράφει το BAN

Συνεχίζουν να καταγράφουν σήματα που σχετίζονται με σεισμική δραστηριότητα τα μηχανήματα BAN, που βρίσκονται εγκαταστημένα στον Πύργο και στις περιοχές Κάτω Καστρίτσιου και Ροδινής στην Αχαΐα. Είναι τα παρατηρητήρια που έχει στήσει η ομάδα του καθηγητή **Π. Βαρώτσου** στη ΒΔ Πελοπόννησο για να συγκεντρώνει σήματα μελετώντας το ηλεκτρικό δυναμικό της Γης, από το

οποίο συνάγει συμπεράσματα για πιθανούς σεισμούς.

Οι σταθμοί της Πάτρας που επισκεφθήκαμε βρίσκονται υπό την ευθύνη του Εργαστηρίου Σεισμολογίας του καθηγητή **Α. Τσελέντη** και του βοηθού του **Αν. Υφαντή**. Μας είπαν ότι δεν έχουν εφραυχάσει, αλλά απέφυγαν να μας απαντήσουν αν υπάρχουν νεότερες εκτιμήσεις για νέο σεισμό στην περιοχή. **ΣΠ. ΦΡΕΜΕΝΤΙΤΗΣ**